

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
в.о. декана факультету здоров'я
та фізичного виховання
Іван МИРОНЮК
«30» червня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Виробнича практика (двохкомпонентна: у закладах загальної
середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами,
інклюзивно-ресурсних центрах)**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Освітня програма	Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта.
Спеціалізація	016.02 Олігофренопедагогіка
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Виробнича практика (двохкомпонентна: у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами, інклюзивно-ресурсних центрах)» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта предметної спеціальності (спеціалізації) 016.02 спеціальна освіта (олігофренопедагогіка), освітньої програми Олігофренопедагогіка, Інклюзивна освіта.

Розробники: Стеблюк С.В., доктор педагогічних наук

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної реабілітації протокол № 15 від «24» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Ярослав ФІЛАК

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання протокол № 10 від «24» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 135	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	2-й	2-й
	Лекції:	
	-	-
	Практичні (семінарські):	
	-	-
	Лабораторні:	
	-	-
	Самостійна робота:	
	45 год.	90 год.
	Індивідуальна робота	
90 год.	45 год.	
Вид підсумкового контролю: диф. залік		
Форма підсумкового контролю: усна		

2. МЕТА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика є складовою у підготовці майбутніх фахівців спеціальності 016 «Спеціальна освіта» освітнього ступеня магістра. Практична підготовка у взаємозв'язку з теоретичною сприяє формуванню складових професійної компетентності – інтегральної, загальних та спеціальних. Освітньо-професійною програмою спеціальності за освітнім ступенем магістра передбачено двохкомпонентну практику – у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами, інклюзивно-ресурсних центрах. Це дає можливість здійснювати в освітньому процесі компетентнісний підхід у повному обсязі.

Виробнича практика у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами, інклюзивно-ресурсних центрах передбачає виконання здобувачем освіти у межах програми професійних функцій. Спрямовує цю діяльність керівник практики від закладу вищої освіти та відповідальний від закладу, де проходить здобувач освіти означений вид навчання.

Мета виробничої практики – набуття інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей, сформульованих Освітньо-професійною програмою спеціальності; розвиток практичних умінь на основі комплексного, інтегрованого підходу до її змісту.

Здобувач освіти повинен **знати**:

Положення щодо організації інклюзивного навчання у закладі загальної середньої освіти (далі ЗЗСО) та в інклюзивно-ресурсних центрах;

особливості організації освітнього процесу в ЗЗСО відповідно до Концепції Нової української школи та в інклюзивно-ресурсних центрах;

професійні обов'язки асистента вчителя та фахівця (консультанта) інклюзивно-ресурсного центру;

особливості індивідуальної програми розвитку, що забезпечить індивідуалізацію навчання дитини з особливими освітніми потребами.

Вміти:

працювати в команді супроводу особи з особливими освітніми потребами (далі ООП);

визначати зміст навчання відповідно до адаптованої чи модифікованої програми;

добирати сучасні методи навчання, виховання й розвитку дитини з ООП;

моделювати уроки (заняття) в умовах інклюзії;

організувати роботу з дітьми з ООП в інклюзивно-ресурсному центрі.

У результаті освітньої діяльності у здобувачів освіти формуються

компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-11. Здатність до проектування, моделювання освітнього процесу.

ЗК-12. Здатність до самоаналізу власної поведінки та усвідомлення відповідальності за результати своєї діяльності.

ЗК-13. Здатність до розуміння внутрішнього стану дитини з особливими освітніми потребами, толерантного ставлення до неї.

ЗК-14. Здатність до співпраці з сім'єю, партнерства з фахівцями, до роботи у команді психолого-педагогічного супроводу.

ЗК-15. Здатність до комунікативної взаємодії з колегами в інклюзивному освітньому середовищі.

ЗК-16. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній і науковій діяльності.

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з дітьми з інтелектуальними порушеннями.

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-11. Здатність до проведення психолого-педагогічного вивчення дитини з особливими освітніми потребами з метою створення індивідуальної програми розвитку.

СК-12. Здатність до управлінської діяльності, вибору оптимального стилю керівництва.

СК-13. Здатність реалізовувати ефективні інноваційні методики в освітньому процесі у класах (групах) з інклюзивним навчанням.

СК-14. Здатність до роботи із територіальними громадами з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами.

СК-15. Здатність застосовувати методики педагогічного дослідження та формулювати висновки за їх результатами.

СК-16. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження Виробничої практики (двохкомпонентна: у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами, інклюзивно-ресурсних центрах) є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта»:

ОК 4. Технології навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами в системі спеціальної та інклюзивної освіти

ОК 5. Культура мовлення та академічна риторика у спеціальній освіті

ОК 6. Організація роботи корекційного педагога у мультидисциплінарній команді

ОК 7. Фізична терапія в системі інклюзивної освіти

ОК 8. Олігофренопедагогіка з методикою її викладання у ЗВО

ОК 9. Розвиток інклюзивної освіти в Україні

4.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до Освітньої програми проходження виробничої практики повинно забезпечити досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр РН
Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.	РН 2
Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.	РН 3
Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.	РН 4
Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.	РН 5
Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.	РН 6
Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.	РН 7.
Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.	РН 8
Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.	РН 9
Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.	РН 10
Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.	РН 11
Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.	РН 12
Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і	РН 13

здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.	
Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.	PH 14
Застосовувати сучасні освітні, реабілітаційні, психолого-педагогічні технології у роботі з особами з особливими освітніми потребами в умовах закладів спеціальної та загальної середньої освіти, служб, організацій, установ сфери освіти.	PH 15
Створювати квазіпрофесійне середовище з метою моделювання ситуацій у майбутній професійній діяльності.	PH 16
Забезпечити інтеграцію в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, визначеною Концепцією Нової української школи.	PH 17
Формувати у здобувачів освіти громадянську позицію, національну самоідентичність, загальнолюдські цінності та професійну етику.	PH 19
Дотримуватися принципів деонтології інклюзивної освіти, будувати партнерські відносини з усіма суб'єктами інклюзивного освітнього процесу для досягнення оптимальних результатів навчання осіб з особливими освітніми потребами.	PH 20
Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.	PH 21
Співпрацювати з усіма членами мультидисциплінарної команди, забезпечуючи максимальну підтримку та сприяння розвитку дитини з особливими освітніми потребами.	PH 22

5.ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики є:

- диференційований залік;
- звіт;
- індивідуальні завдання відповідно до програми;
- щоденник практики.

Виробнича практика проводиться на базі закладів загальної середньої освіти та в інклюзивно-ресурсних центрах відповідно до укладених Договорів. Керівництво здійснюється науково-педагогічним працівником закладу вищої освіти та визначеного керівника від бази практики.

Форма контролю: самоконтроль у вигляді систематичного ведення щоденника практики та чіткого дотримання виконання індивідуального плану; поточний контроль керівниками від бази практик та закладу вищої освіти.

Звіт здобувача освіти є важливим документом, що підтверджує виконання програми практики. Оформлення звіту: титульний аркуш, виклад виконаних завдань, підписи. Вимоги до звіту: об'єм повинен складати до 20 сторінок з двох компонентів практики. Друк – комп'ютерний, на 1 стороні листа формату А4, шрифт – типу Times New Roman Cyr, розмір 14, в 1.5 інтервали; поля сторінки: зліва – 3 см, зверху, знизу, справа – по 2 см.

Підсумковим контролем проходження студентами виробничої практики є диференційований залік. Захист звітів про проходження виробничої практики студенти здійснюють прилюдно в усній формі перед комісією. Для представлення результатів студентів відводиться до 5 хвилин. Захист звіту може супроводжуватись презентацією основних пунктів звіту.

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (Наказ ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 року) та Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою (Наказ ректора ДВНЗ «УжНУ» № 503/01-17 від 03.03.2015 р.). При оцінюванні враховується відгук бази практики. Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл. 1).

Таблиця 1.

Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диф. залік	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незараховано
1-34	F		

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів-практикантів

Оцінка «відмінно» – 90-100 балів (A). Студент-практикант виконав програму виробничої практики. Виявлено уміння застосовувати набутті знання у процесі теоретичної підготовки, проявляє активність під час проведення занять, консультацій, виховних заходів. Уміє налагодити зв'язок з дитиною з особливими освітніми потребами. Контактуює з командою супроводу дитини, про що свідчить висока оцінка бази практики про діяльність здобувача освіти, його активність. Матеріали практики подано в повному обсязі. Індивідуальна робота студента свідчить про його креативність. Звіт конкретний, правильно оформлений як змістовно, так мовленнєво.

Оцінка «добре» – 82-89 балів (B). Студент-практикант виконав програму виробничої практики. Виявлено уміння застосовувати набутті знання у процесі теоретичної підготовки, проявляє креативність під час проведення занять, консультацій, виховних заходів. Співпрацює з командою супроводу дитини, уміє налагодити зв'язок з дитиною ООП. Проте містяться незначні помилки в оформленні індивідуальної роботи, неточність у доборі матеріалів для корекційно-розвиткової роботи. Є зауваження від керівників бази практики. Звіт конкретний, відповідає програмі практики.

Оцінка «добре» – 74-81 балів (C). Студент-практикант виконав програму виробничої практики. Уміє поєднувати теоретичну і практичну складові підготовки. Співпрацює з командою супроводу дитини, уміє налагодити зв'язок з дитиною ООП. Звіт відповідає вимогам, проте містяться окремі помилки змістового характеру, комп'ютерного набору. Є окремі зауваження від керівників бази практики.

Оцінка «задовільно» – 64-73 балів (D). Студент-практикант виконав програму практики. Уміє організувати роботу з дітьми із особливими освітніми потребами, добирати корекційно-розвиткові завдання, але припускається помилок при їх застосуванні. Відгуки керівників баз практики оцінюють на задовільно. Матеріали подано в повному обсязі. Є зауваження до загального їх оформлення.

Оцінка «задовільно» – 60-63 балів (E). Студент-практикант виконав програму практики. Завдання асистента вчителя, фахівця інклюзивно-ресурсного центру виконував, не проявляючи творчості. Відгуки керівників баз практики оцінюють на задовільно. Матеріали подано в повному обсязі, проте містяться помилки в оформленні практичної сторони, неточність в друкові, звіт поверхневий.

Оцінка «незадовільно» – 35-59 балів (FX). Студент-практикант склав індивідуальний план роботи, виконав організаційно-ознайомлювальний етап, інші етапи виконано на теоретичному рівні. Відгуки з бази практик незадовільні.

Оцінка «незадовільно» – 0-34 балів (F). Студент без поважної причини не виконав програму виробничої практики.

Таблиця 2

Розподіл балів виробничої практики (двохкомпонентної)

Оцінювання роботи студента-практиканта	Кількість балів
Оцінювання роботи практиканта бази практики від ЗЗСО	20 балів
Оцінювання роботи практиканта бази практики інклюзивно-ресурсного центру	20 балів (20 балів – відмінно; 15 – добре; 10 – задовільно; 5 – незадовільно)
Виконання завдань виробничої практики, у тому числі самостійної (індивідуальної) роботи, практичних матеріалів.	40 балів
Оформлення звітної документації відповідно до вимог.	10 балів
Захист звіту студента про проходження практики	10 балів

*Примітка. Під час дистанційної форми навчання студент працює із закладом освіти в онлайн-режимі

6. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

6.1. Зміст виробничої практики

Компонент 1. Виробнича практика у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами

Змістовий модуль 1. Організаційно-ознайомлювальний етап

Тема 1. Організація виробничої практики, проведення настановчої конференції щодо особливостей проходження практики.

Ознайомлення з базами практики. Оформлення щоденника на період виробничої практики. Вивчення забезпечення базами практики умов для навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 2. Ознайомлення з нормативно-законодавчою базою діяльності ЗЗСО та інклюзивно-ресурсного центру.

Вивчення окремих нормативно-законодавчих актів щодо діяльності ЗЗСО та інклюзивно-ресурсного центру. Закон України «Про освіту» щодо освіти осіб з особливими освітніми потребами (Розділ II, статті 19, 20); Положення Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», від 15 вересня 2021 р. № 957; Положення про інклюзивно-ресурсний центр; Концепція Нової української школи щодо організації освітнього процесу в класі з інклюзивним навчанням та ін.

Змістовий модуль 2. Практична діяльність здобувача освіти

Тема 1. Особливість діяльності асистента вчителя

Вивчення теки документів асистента вчителя. Спостереження за діяльністю вчителя, асистента вчителя та іншими членами командного супроводу бази практики. Педагогічне спостереження за участю дитини з ООП в освітньому процесі. Вивчення діяльності психолога у команді супроводу.

Тема 2. Участь в освітньому процесі

Розробка конспектів індивідуальних занять із учнем, проведення консультацій щодо виконання окремих завдань, пропонованих учителем, асистентом учителя. Добірка індивідуальних завдань до теми з окремого предмету для особи з ООП. Підготовка й проведення виховного заходу (бесіди, ігор, вікторини, «творчої майстерні», виготовлення лепбуків тощо) для учня (учнів), ураховуючи його уподобання.

Компонент 2. Виробнича практика в інклюзивно-ресурсному центрі

Змістовий модуль 1. Загальна організація виробничої практики

Тема 1. Ознайомлення з роботою інклюзивно-ресурсного центру

Ознайомлення з напрямками діяльності фахівців інклюзивно-ресурсного

центру. Організація й проведення фахівцями центру комплексної оцінки розвитку дитини.

Тема 2. Спостереження за наданням фахівцями ІРЦ корекційно-розвиткових послуг для дітей з ООП.

Змістовий модуль 2. Практична діяльність здобувача освіти

Тема 1. Загальні положення

Участь у роботі інклюзивно-ресурсного центру на період виробничої практики (за планом роботи центру). Виконання індивідуальних завдань.

Тема 2. Створення траєкторії практичної діяльності

Підготовка й проведення корекційно-розвиткових завдань для дітей з ООП (опис змісту їх проведення). Застосування засобів навчання у процесі роботи з дітьми з ООП.

Тема 3. Науково-творча діяльність здобувача освіти у процесі проходження практики за першим та другим компонентами.

Опис застосування однієї із методик WISC-IV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD чи інших для оцінювання розвитку дитини. Складання проєкту «Практична діяльність асистента вчителя».

Збір емпіричного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи магістра.

6.2. Структура виробничої практики

№ з/п	Зміст	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Організаційно-ознайомлювальний етап. Організація виробничої практики, проведення настановчої конференції щодо особливостей проходження практики. Інструктаж щодо дотримання правил безпеки. Оформлення щоденника на період виробничої практики.	2	2
2.	Ознайомлення з базами практики. Вивчення забезпечення базами практики умов для навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами.	4	2

3.	Компонент 1. Виробнича практика у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами 1. Вивчення теки документів асистента вчителя. Спостереження за діяльністю вчителя, асистента вчителя та іншими членами командного супроводу бази практики. Педагогічне спостереження за участю дитини з ООП в освітньому процесі. 2. Розробка конспектів індивідуальних занять із учнем, проведення консультацій щодо виконання окремих завдань, пропонованих учителем, асистентом учителя. 3. Добірка індивідуальних завдань до теми з окремого предмету для особи з ООП. 4. Підготовка й проведення виховного заходу (бесіди, ігор, вікторини, «творчої майстерні», виготовлення лепбуків тощо) для учня (учнів), урахуваючи уподобання.	32	14
	Компонент 2. Виробнича практика в інклюзивно-ресурсному центрі 1. Ознайомлення з напрямками діяльності фахівців інклюзивно-ресурсного центру. 2. Організація й проведення фахівцями центру комплексної оцінки розвитку дитини. 3. Спостереження за наданням корекційно-розвиткових послуг для дітей з ООП. 4. Підготовка й проведення корекційно-розвиткових завдань для дітей з ООП (опис змісту їх проведення). 5. Застосування засобів навчання. Науково-творча діяльність здобувача освіти у процесі проходження практики за першим та другим компонентами 6. Опис застосування однієї із методик WISC-IV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD чи інших для оцінювання розвитку дитини. 7. Складання проєкту «Практична діяльність асистента вчителя». 8. Збір емпіричного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи магістра.	38	18
4.	Організація самостійної роботи студентів	45	90
		6	3

5.	Підготовка звітної документації за результатами проходження практики. Написання звіту.	6	4
6.	Диференційований залік.	2	2
7.	Всього годин:	135	135

Завдання для самостійної роботи

1. Аналіз нормативно-законодавчих актів щодо діяльності ЗЗСО та інклюзивно-ресурсного центру (Закон України «Про освіту» щодо освіти осіб з особливими освітніми потребами (Розділ II, статті 19, 20); Положення Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», від 15 вересня 2021 р. № 957; Концепція Нової української школи щодо організації освітнього процесу в класі з інклюзивним навчанням).

2. Індивідуальна програма розвитку дитини: з'ясування її складових.

3. Вивчення взаємозв'язку у наданні освітніх послуг діяльності асистента та вчителя класу (предметника).

4. Вивчення діяльності психолога та інших членів мультидисциплінарної команди.

5. Підготовка занять, консультацій, корекційно-розвиткових завдань, виховного заходу.

Календарне планування для здобувачів освіти на період практики

№з.п.	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1.	Настановна конференція по практиці. Проведення цільового інструктажу з техніки безпеки та охорони практики на робочому місці в період проходження практики.	за графіком
2.	Компонент 1. Виробнича практика у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами	1 тиждень
3.	Компонент 2. Виробнича практика в інклюзивно-ресурсному центрі	2-3 тиждень
4.	Представлення звіту про проходження практики керівникам практики. Оформлення звітної документації.	по завершенню практики

Матеріали для звітності

1. Щоденник студента-практиканта.

2. Звіт про проходження виробничої практики відповідно до плану.

3. Спостереження за діяльністю асистента вчителя у закладі ЗЗСО в класі з інклюзивним навчанням та напрямками діяльності фахівців інклюзивно-ресурсного центру – 4 дні (відповідно до компонентів: 2 дні – у закладі ЗЗСО; 2 дні – в інклюзивно-ресурсному центрі). При умові дистанційного навчання робота проводиться на основі вивчення сайту закладу освіти (установи), з використанням дистанційних платформ відповідно до графіку роботи.

4. Практична діяльність здобувача освіти (індивідуальна): розробка двох уроків (за вибором здобувача) з адаптованими завданнями, добірка до п'яти корекційно-розвиткових завдань, виховний захід; проєкт (опис практичної діяльності представити у звіті); опис діяльності ІРЦ, опис діагностичної методики.

Щоденник виробничої практики та звіт зберігаються на кафедрі фізичної реабілітації.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Програмне забезпечення: Робоча програма виробничої практики (двохкомпонентна: у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами, інклюзивно-ресурсних центрах), зразки оформлення щоденника практики та звіту.

Платформи для організації дистанційного навчання: Google Classroom, дистанційна платформа Google Meet, сайт електронного навчання Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навч.-метод. посібник / Н. М. Дятленко, Н. З. Софій, О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда. За заг. ред. М. Ф. Войцехівського. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.

2. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практичний посібник. [Тім Лорман, Джоан Деспелер, Девід Харві]; пер. з англ. К.: СПД-ФО Парашин І. С., 2010. 296 с.
3. Інклюзивна освіта від А до Я: poradник для педагогів і батьків. Укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. К., 2016. 68 с.
4. Інклюзивна школа: Особливості організації та управління: навчально-методичний посібник. Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М., Таранченко О. М. та ін. За заг.ред. Даниленко Л. І. [Доповнене вид.]. К., 2010.
5. Кайдалова Г. П. Досвід зарубіжних країн у запровадженні інклюзивного навчання в Україні. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал. МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка ; [редкол.: А. А. Сбруєва, О. Є. Антонова, Дж. Бішоп та ін.]. Суми :СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. № 6 (50). С. 108–113
6. Колупаєва А. А., Савчук Л. О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. 274 с.
7. Колупаєва А. А., Данілавичюте Е. А., Литовченко С. В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 192 с.
8. Миронова С. П., Олійник Т. Г. Ділова документація асистента вчителя щодо роботи з учнями з особливими освітніми потребами. Заступник директора школи. 2016. № 6. С. 55 – 61.
9. Миронова С. П. Педагогіка інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 164 с.
10. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник. С. П. Миронова, О. В. Гаврилов, М. П. Матвеева; за заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 264 с.

11. Основи інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. та ін. За заг.ред. Колупаєвої А. А. К., 2011. 260 с.

12. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навчально-методичний посібник у 9 книгах. За заг. ред. Колупаєвої А. А. К., 2010.

13. Савінова Н. В., Берегова М. І., Борулько Д. М. Інклюзивне навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Навчально-методичний посібник. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. 166 с.

14. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: Підручник. Частина І. Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. 238 с.

15. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник. Під заг. ред. Софій Н. З., К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с.

Допоміжна

16. Стеблюк С. В. Практика як складова професійної підготовки магістрів зі спеціальної освіти. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. Випуск 1 (50). 2022. С. 269-272

17. Стеблюк С.В. Особливості практичної підготовки студентів-магістрів спеціальної освіти. Матеріали 76-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Факультет здоров'я та фізичного виховання. м. Ужгород, (24 лютого 2022 року) 2022. С.12-15

18. Таранченко О. М., Найда Ю. М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник. За заг. ред. Колупаєвої А. А. Видавнича група «АТОПОЛ», 2012. 120 с.

19. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки [текст]: підручник. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 248 с.

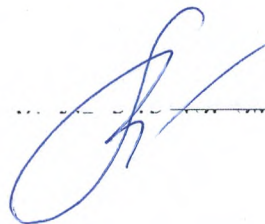
Інтернет-джерела

20. Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»
<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/11775>

21. Положення про інклюзивно-ресурсний центр. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545 (зі змінами від 21.07.2021 р.)
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text>

22. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-organi-a957>

23. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38–39. Ст. 380.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

Світлана СТЕБЛЮК

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

Протокол № __ від «__»__ 20__ р. Завідувач кафедри _____ Філак Я.Ф.

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

Протокол № __ від «__»__ 20__ р. Завідувач кафедри _____ Філак Я.Ф.

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н. р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

Протокол № __ від «__»__ 20__ р. Завідувач кафедри _____ Філак Я.Ф.

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

Протокол № __ від «__»__ 20__ р. Завідувач кафедри _____ Філак Я.Ф.